

Ψήφισμα για την κατά χώρα διατήρηση των αρχαιοτήτων του σταθμού Βενιζέλου του Μετρό Θεσσαλονίκης

Τον Σεπτέμβριο του 2019, ο σχεδιασμός των έργων του Μετρό της Θεσσαλονίκης τροποποιήθηκε μετά από σχετική απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης, επαναφέροντας το αρχικό σχέδιο κατασκευής του σταθμού Βενιζέλου που προέβλεπε την απόσπαση των αρχαιοτήτων, γεγονός που εκτός των άλλων, παρέτεινε τις προθεσμίες του χρονοδιαγράμματος του έργου κατά 2 έτη.

Οι εργασίες στον σταθμό Βενιζέλου είχαν ξεκινήσει το 2017, μετά από αρκετά χρόνια αδράνειας, προβλέποντας την κατά χώρα διατήρηση των αρχαιοτήτων, κατ' εφαρμογή τεκμηριωμένης και εγκεκριμένης σχετικής μελέτης. Η μεταγενέστερη αλλαγή του σχεδιασμού προέκρινε, χωρίς μελέτη, την υιοθέτηση του τεμαχισμού και της απόσπασης των αρχαιοτήτων.

Σήμερα, το μόνο τμήμα των κατά τα λοιπά ανεσταλμένων εργασιών που υλοποιείται, αφορά στην καθαίρεση των κατασκευών, που εξυπηρετούσαν την προηγούμενη επιλογή της παραμονής των αρχαιοτήτων στο φυσικό τους χώρο.

Κατά της τρέχουσας απόφασης, έχουν προσφύγει στο ΣτΕ φορείς, συλλογικότητες και πολίτες, με το επιχείρημα της παραβίασης του Νόμου περί προστασίας των αρχαιοτήτων. Δεκάδες προσωπικότητες και επιστημονικοί σύλλογοι από την Ελλάδα και το εξωτερικό έχουν τοποθετηθεί κατά της απομάκρυνσης των αρχαιοτήτων, ως μονόδρομου για τη διατήρηση της ακεραιότητας και της αυθεντικότητας του μνημειακού συνόλου. Η ίδια λύση, άλλωστε, της κατά χώρα, παραμονής των αρχαιοτήτων, έχει εφαρμοστεί και στον σταθμό "Μοναστηράκι" της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας.

Πρόσφατα εξάλλου, η Γενική Συνέλευση του ICOMOS, του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ο διεθνής φορέας - τεχνικός σύμβουλος της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που αξιολογεί τις προτάσεις για συμπερίληψη στον επίσημο κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO), με ψήφισμα που εγκρίθηκε με συντριπτική πλειοψηφία των μελών της, ζητάει από την Ελληνική Κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην απόσπαση των αρχαιοτήτων.

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος αναγνωρίζοντας την ανεκτίμητη πολιτισμική αξία του Βυζαντινού συμπλέγματος που έχει αποκαλυφθεί στο σκάμμα του υπό κατασκευή σταθμού Βενιζέλου της Θεσσαλονίκης, προκρίνει την τεχνική λύση της κατά χώρα διατήρησης των αρχαιοτήτων, ως μονόδρομο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της αυθεντικότητας του μνημειακού συνόλου.

Ανταποκρινόμενο στο ρόλο του, ως τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος καλεί την έχουσα την ευθύνη για τη διαχείριση, την προστασία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας Ελληνική Κυβέρνηση, να αναθεωρήσει τον τελευταίο σχεδιασμό της, υιοθετώντας τον πολιτιστικά ενδεδειγμένο και εφαρμόζοντας τις βέλτιστες πρακτικές που προβλέπονται σε όλες τις σχετικές Διεθνείς Χάρτες, συμπεριλαμβανομένης της Χάρτας του ICOMOS για την Προστασία και Διαχείριση της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς και των διεθνών συμβάσεων που έχει συνυπογράψει η Ελλάδα.

